Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVI. Ч. 244. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 26-го ЖОВТНЯ 1979 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 26, 1979 No. 244. VOL. LXXXVI.

УПРАВА НТШ СХВАЛИЛА ДОТЕПЕРІШНЮ ДІЯЛЬНІСТЬ, НАМІТИЛА ПЛЯН МАЙБУТНЬОЇ

Ню Йорк. — Перевірка і схвалення діяльности за минулі чотири місяці та намічення пляну на найближчі місяці були предметом восьмого з черги пленарного засідання теперішньої Управи Наукового Т-ва ім. Шевченка в Америці, що відбулося тут у власному приміщенні минулої суботи, 20-го жовтня, з участю трьох десятків її членів.

Наради відкрив і ними проводив голова Управи, проф. д-р Ярослав Падох, і на його пропозицію приявні вшанували вставанням з місць і хвилиною тихої молитви померлих у звітовому часі приятелів НТШ св.п. Івана Мартинюка і ред. Михайла Островерху. Після схвалення порядку нарад та передачі для перевірки протоколу з попереднього засідання, приступлено до звітування членів Президії і Комісій, яке започаткував голова, проф. д-р Я. Падох.

Звіт Голови

Подаючи в своєму основному звіті загальний огляд діяльности НТШ в ЗСА за час від 26-го травня до 20-го жовтня ц. р., проф. д-р Я. Падох інформував:

— Канцелярія НТШ: Згідно з ухвалою Президії Управи, заанґажовано на працю в канцелярії НТШ — тимчасово і на обмежений час — мґра Осипа Рожка. Довголітній директор кан-

(Продовження на ст. 3)

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В ЧІКАҐО ВІДБУВ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

Чікаґо (В. О.). — Дня 22-го вересня ц. р., тут у приміщенні союзового дому, відбулися організаційні наради Відділів УНСоюзу Чікаґської Округи. У зборах взяли участь члени Головного Уряду: заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, головний організатор Василь Оріховський, головний радний інж. Анатолій дорошенко, головний радний Михайло Сорока, який рівночасно є головою Округи, колишній заступник головного предсідника інж. Степан Куропась та колишній контролер Іван Іванчук.

Збори відкрив та ними проводив голова Округи М. Сорока. Він перевів докладний перегляд організаційних здобутків поодиноких Відділів, відмічуючи при тому ті Відділи, які здобули 10 або більше членів. До таких відділів належить 22-ий Відділ, секретаркою якого є головна радна п-і Олена Олек, вона здобула 13 членів, 106-ий Відділ, секретар В. Ничай — 18 членів (в тому числі п. А. Іванюк здобув 11 членів), 125-ий Відділ, секретарка п-і Ґльорія Пащин — 14 членів, 379-ий Відділ, секретар М. Семків — 22 членів, 399-ий Відділ, секретар Р. Припхан — 10 членів та 423-ий Відділ, секретар В. Крайник здобув 11 членів. За дев'ять місяців Округа здобула разом 139 нових членів.

У своєму слові головний організатор Василь Оріховський склав признання усім тим секретарям, при тому підкресливши недоліки Округи, бож на 33 Відділи аж 10 Відділів ще в цьому році не приєднали ані одного нового члена. В дальшому слові головний організатор подав до відома присутнім загальний орґанізаційний і фінансовий стан цілого УНСоюзу.

В минулому, 1978 році, головна радна і секретарка 22-го Відділу п-і Олена Олек приєднала 29 нових членів і в цей спосіб здобула перше місце поміж жінками-організаторками. За це вона одержала відзначення. З огляду на її неприсутність на зборах, п. В. Оріховський передав призначену для неї плякету на руки голови Відділу о. І. Гавалюха.

З метою, щоб пожвавити організаційну працю в Окрузі, прийнято на пост організатора Округи п-ну Марію Чичулу.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась говорив про справи, які були порушені весною на нарадах Головного Уряду на Союзівці, про спеціяльну Реорганізаційну комісію, про Курси Українознавства на Союзівці як теж про загальні союзові справи.

Після доповідей відбулася оживлена дискусія, у якій взяли участь: головний радний інж. А. Дорошенко, інж. С. Куропась, І. Іванчук, М. Ольшанський, А. Іванюк, В. Крайник, І. Гавалюх, пані Бережан, Р. Припхан, п. Сенчишак, М. Семків, В. Ничай, М. Карачевський, п. Бродик, п. Сірик та п. Боєчко. Дискутанти порушили справу ювілею з нагоди 85-ліття УНСоюзу, дописів в „Свободі", справу святочних карток, стипендійні справи та багато дечого іншого.

Збори закінчено постановою, що Округа постарається виконати свою квоту якнайкраще.

ЕКОНОМІЧНО-ГОСПОДАРСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ СКВУ

Чікаґо. — 3-го листопада ц.р. тут відбудеться Конференція Світового Конґресу Вільних Українців, присвячена економічно-господарській проблематиці. Вона відбудеться в приміщеннях Кредитової Кооперативи „Самопоміч" у цьому ж місті при 2357 Вест Чікаґо евеню.

До участи в конференції запрошені представники: КУУА, КУК, ЦУКА, Ліга Українських Щадниць, Чотири Братські Союзи (УНС УБС, „Провидіння" і УНП) Кооперативна Рада Канади як і Об'єднання Канадських Професіоналістів і Об'єднання Українських Купців та Промисловців ЗСА. У програмі від год. 9-11 -ої — відвідини українських фінансових установ, год. 11-ої — реєстрація, год. 11:30 — відкриття конференції — М. Плав'юк, президент СКВУ та год. 12-ої — панель на тему „Теперішній стан економіки в діяспорі, розвоєві тенденції і можливості в майбутньому та їх вклад в загально українській справі". Панелісти: проф. д-р І. Телюк, інж. В. Безхлібник, дир. О. Плешкевич, д-р Ю. Куляс і д-р Б. Старух, модератор панелю — інж. Д. Григорчук. Год. 2-га — обідова перерва, год. 3-тя — дискусія, год. 4-та — заключне слово модератора, год. 4:30 — прийняття резолюцій, год. 5:30 — перерва, год. 7-ма — коктейл, год. 7:30 — бенкет. Бенкету довершить д-р М. Харкевич. Програмові доповіді виголосять: М. Плав'юк, мгр І. Базарко. Проводитиме бенкетом — д-р Ю. Куляс.

КОНҐРЕС ЗАТВЕРДИВ ЗАКОНОПРОЄКТ ЩОДО РАЦІОНУВАННЯ БЕНЗИНИ

Вашінгтон. — У вівторок, 23-го жовтня, Палата Репрезентантів ЗСА затвердила законопроєкт, який дає право президентові Джіммі Картерові встановити плян раціонування-нормування бензини у випадку, коли достава цього роду пального зменшиться на понад 20 відсотків. Сенат ЗСА затвердив цей законопроєкт минулого тижня після спільного узгіднення відповідних комісій обидвох Палат Конґресу. Речники уряду президента Картера твердять, що він підпише цей законопроєкт, хоча він і не погоджується з деякими його обмеженнями.

Законопроєкт раціонування-нормування бензини — до речі, перший в історії ЗСА — зобов'язує президента Картера виробити в подробицях плян раціонування до 120 днів для примінення у випадку потреби. Якщо обидві палати Конґресу ЗСА не відкинуть його до 30-ох днів звичайною більшістю голосів, він стає повноправним. Президент має право наложити вето на рішення Конґресу, хоча цей останній може відкинути таке вето більшістю двох третіх голосів.

Пресовий секретар президента Картера, Джоді Повелл, заявив, що хоча під цю пору уряд не плянує встановлювати раціонування бензини, такий плян слід виробити „на всякий випадок". Він уважає, що прийняття теперішнім Конґресом законопроєкту щодо пляну раціонування є „заохочуючою познакою", що Конґрес ставитиметься серйозно до пекучого питання енергетики.

Мавши це на увазі, представники уряду президента Картера посилили кампанію в Сенаті за прийняття законопроєкту про встановлення додаткових податків на надмірні прибутки нафтових компаній. На початку цього тижня кілька таких фірм подали до відома, що їхні прибутки подвоїлись у третьому кварталі року в порівнянні з минулим роком. Як відомо, минулого червня Палата Репрезентантів, ідучи на зустріч президентові Картерові, затвердила законопроєкт в справі таких податків, однак, Сенатська комісія фінансів апробувала тільки дуже „розводнену" версію цього законопроєкту, голосування над яким заплянуване на наступний місяць.

Економічні аналітики уважають, що зростаючі ціни на нафту та величезні прибутки нафтових фірм посилюють аргументацію уряду президента Картера щодо потреби встановлення додаткових податків на надмірні прибутки нафтових фірм та прийняття в цілості комплексного енергетичного пляну президента Картера, що його він проголосив минулого літа.

Американські сенатори переговорювали у Камбоджі в справі допомоги

Бангкок, Таїлянд. — Три американські сенатори у середу, 24-го жовтня прилетіли до Пном Пену, щоб продискутувати з урядом, якого підтримує В'єтнам, відкриття доріг з Таїлянду до столиці Камбоджі, щоб могти туди доставляти потрібні речі для прожитку камбоджійців.

Сенатори — Джім Сассер, демократ з Теннесі, Марк Баукус, демократ із Монтани, Джон С. Денфорт, республіканець з Міссурі, та два дипломати будуть першими американськими урядовцями від цього часу, коли то ЗСА евакуювали їхні родини, кілька днів перед перемогою комуністів, 17-го квітня 1975 року.

Сенатори зазначили ще раз, що ці їхні відвідини рішучо не означають визнання Америкою уряду Генґ Самріна в Пном Пені.

Сенатор Денфорт сказав, що якщо вони одержать дозвіл на доставу припасів, то вже за три дні до Камбоджі наспіють харчові запаси; кожноденно сюди довозитимуть 1,000 тонн харчових продуктів.

Ля Салл коледж отримав фонди на фільм про українську культуру

Філядельфія (Н. Н.). — Дня 1-го жовтня ц.р., Відділ Чужих Мов і Літератур Ля Салл коледжу у Філядельфії одержав федеральні фонди в сумі 52,110 дол. призначені на продукцію фільму про українську культуру в Філядельфії. Цей фільм має віддзеркалити певні аспекти українського життя в Америці, не так у документарній формі, як розваговим способом. Головна ціль цього фільму є познайомити американський загал, а головно американську шкільну молодь, з життям української спільноти у Філядельфії.

Продукцією фільму займаються члени Гуманістичного факультету Ля Салл коледжу, українці як й американці. Директором проєкту назначено проф. Леоніда Рудницького, який при співпраці з професорами Юрієм Перфецьким та Ґері Клейбо, має подбати про організаційні, адміністративні й, до деякої міри, теж про естетичні аспекти продукції.

За саме фільмування відповідає компанія К-Ю ТАР з Галливуду, Каліфорнія, директором якої є Марко Тарнавський, а режисером Рональд Кютак.

Крім того створено ще теж окреме дорадче тіло, яке м.і. включає проф. Мирослава Лабуньку з Відділу Історії Ля Салл коледжу.

З уваги на те, що того роду продукція вимагає співпраці і допомоги цілої української громади, Ля

(Закінчення на стор. 3)

Відкриття Високошкільних Курсів Українознавства

Ню Йорк. — Наукове Товариство ім. Шевченка і Делеґатура УВУ при співпраці Шкільної Ради в приміщенні НТШ, 302 Вест 13-та вул., з нагоди відкриття Високошкільних Курсів Українознавства влаштовують 26.X. в 6-ій год. лекції:

„Вступ до етнографічних студій" — д-р Василь Лев;

„Законна відповідальність преси в Америці" — ред. Антін Драган;

„До історії модернізму в українській літературі" — д-р Євген Федоренко.

Усі три вступні лекції триватимуть біля години. Після чого можна вписатися на вищезгадані курси з таких ділянок: українська мова і література, етнографія, географія, журналістика і педагогіка.

Записуватися можна також у канцелярії Наукового Товариства ім. Шевченка.

КОНҐРЕС ЗСА РОЗГЛЯДАЄ ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР З КНР

Вашінгтон. — Після кількох місяців зволікання президент Джіммі Картер вислав до Конґресу ЗСА торговельний договір з Китайською Народною Республікою з проханням його затвердити. Згідно зі законом, Конґрес мусить прийняти або відкинути договір до 60-ох днів. Якщо Конґрес затвердить цей договір, то КНР одержить статус т. зв „упривілейованої країни" у торговельних відносинах із ЗСА, що проявляється у кількості та якості продуктів виміни, значних обниженнях у митних оплатах тощо.

Головною причиною зволікання було бажання президента Картера надати одночасно такий статус Совєтському Союзові, щоб уникнути закидів дискримінації. Однак, уряд СССР відкинув вимогу ЗСА дати „конкретні запевнення" щодо лібералізації еміґраційної політики. Згідно з твердженням президента Картера, уряд КНР дав такі запевнення, що підтвердив також демократичний сенатор Генрі Джексон із стейту Вашінгтон, закликаючи Сенат затвердити торговельний договір з КНР.

Демократичний конґресмен Чарлс Ванік з Огайо, який спільно зі сенатором Джексоном спонзорував додаток до торговельного закону з 1974-го року про передумови надання „упривілейованого" статусу поодиноким країнам в ділянці торгівлі зі ЗСА, заявив, що він прихильний до надання такого статусу Совєтському Союзові, але одночасно звернувся із закликом до його уряду дозволити еміґрувати численним особам, які від років чекають на візи та звільнити політичних в'язнів.

Речники Державного Департаменту висловили надію, що в „майбутньому" настрої у Конґресі ЗСА будуть більш сприємливі для надання статусу „упривілейованої країни" Совєтському Союзові, вказуючи на теперішні дебати над ратифікацією договору САЛТ-ІІ та на виявлення совєтських військ на Кубі. Вони твердять також, що уневажнення федеральним судом скасування оборонного договору з Тайваном не матиме впливу на торговельний договір з КНР.

У своєму зверненні до Конґресу президент Картер підкреслив, що затвердження договору причиниться до кращих відносин поміж ЗСА і КНР та принесе „великі економічні користі" для обидвох країн.

Парлямент висловив довір'я прем'єрові Беґінові

Єрусалим, Ізраїль. — У вівторок, 23-го жовтня ц. р., тут під час засідання ізраїльського Парляменту, уряд прем'єр-міністра Менахема Беґіна переможно вийшов з-під п'ятикратних атак в яких опозиційна до уряду Лейбористська партія та інші партії меншости старалися довести до висловлення вотуму недовір'я урядові.

Ці партії заатакували уряд Беґіна на всіх фронтах — від 100-відсоткової інфляції до питання розбудови ізраїльських осель на окупованих арабських землях. І так ліве крило цих партій засуджувало уряд, що він у своїх діях посувається задалеко щодо осель, а праве крило, що дуже мало зроблено у цьому напрямку.

Моше Даян, який недавно зрезиґнував з посту міністра закордонних справ з уваги на його гострі розходження з політикою прем'єр-міністра Беґіна, голосував в користь уряду Беґіна.

Після голосування, вийшовши на трибуну, прем'єр -міністер Беґін формально проголосив резиґнацію Моше Даяна, висловивши йому признання за його працю і заслуги в уряді і за вклад, що його він дав під час переговорів щодо єгипетсько-ізраїльського мирового договору.

„Цей уряд може йти тільки одним шляхом, а саме, забиратися і то негайно", — сказав на початку дебати в Парляменті Шімон Перес, лідер опозиційної Лейбористської партії.

Особливий „тематичний вечір" на Львівщині

Львів-Броди. — Київська газета „Культура і життя" інформує, що кореспондент цієї газети перевів інтерв'ю п. н. „Реальність сьогодення"" з Надією Кіт, „кавалером ордена Трудового Червоного Прапора", завідуючою Будинком культури села Шнирів Бродівського району на Львівщині".

В інтерв'ю після славословій на тему колгоспу „Дружба", який знаходиться на Львівщині і кількох фраз, які говорять про те, яку це „ударну" працю пробив цей колгосп, а в цьому, очевидно, і українский селянин, що й свідчить, мовляв, підтвердженням, що „переконливіше хлібороб не може освідчитися в любові до своєї землі, праці, якщо брати речі ширше, — Батьківщини. Радянської соціалістичної Батьківщини. В цьому правда, реальність нашої історії, сьогодення..."

А потім, вживши „не хліборобські терміни", (так і їх назвав кореспондент газети), стала Надія Кіт розповідати, що в 1947 році, коли створено колгосп, а їй „довірено" бути ланковою, „того часу в безсилій люті, ненависті до трудового люду, усього, що радянське, оунівські недобитки вдавалися до найпереконливішого, за їх катівською логікою, „ аргументу"—терору".

Розповідаючи про різні „подвиги" її односельчан і їхні „реліквії", як хоча б „Кришталевий знак якості", що його в признання вручено колгоспові, про

(Продовження на ст. 3)

Уряд Південної Кореї нормалізує життя у тій країні

Сеуль, Південна Корея. — У вівторок, 23-го жовтня ц. р., південнокорейський уряд, щоб унормалізувати життя у двох південних портових містах цієї країни — Пусані та Масані, де тисячі війська намагалися привернути порядок після чотириденних протиурядових заворушень, зокрема студентами, вирішив скоротити години поліційної заборони виходити вночі на вулиці цього міста; від сьогодні цю поліційну заборону скоротили на дві години.

Це повідомлення прийшло якраз під час обговорення питання політичного напруження у цій країні, яке велося поміж Вілліямом Г. Ґлейстіном амбасадором ЗСА і урядовцями Південної Кореї.

МІНІСТЕР ПАПРОЦЬКИЙ ЗАКЛИКАЄ УСІ КАНАДСЬКІ УРЯДИ ВКЛЮЧИТИСЯ У ПРОЦЕС БАГАТОКУЛЬТУРНОСТИ

Ванкувер, Б. К. — Дня 13-го жовтня ц. р., тут під час своєї промови на конференції Асоціяції Канадських Етнічних Студій, яка відбувається що два роки, Степан Папроцький, який очолює два об'єднані міністерства — багатокультурности та фізичної вправности й аматорського спорту, висловив свій плян, щоб всі департаменти та агенції уряду, як і також провінційні уряди включилися у процес розвою багатокультурности. „Цей новий шлях, яким я буду йти, — сказав С. Папроцький, означає, що треба активно включити всі інші департаменти та агенції уряду, в межах можливости, в розвій канадської багатокультурної спільноти. І це наївно триматися цієї думки, що штаб дирекції багатокультурности, в цілому 37 осіб, може це все сам зробити.

Міністер Степан Папроцький

Міністер Папроцький, який є представником північного Едмонтону в Парляменті, сказав, що уряд прем'єра-міністра Джозефа Кларка ніколи не встановить нового напрямку в канадській культурі, не взявши до уваги процесу багатокультурности і цим самим Канада ніколи не зможе опреділитися, як тільки двомовна країна.

„Реасумуючи, участь в політичному, суспільному та культурному житті видатної частини канадського населення, — продовжував говорити міністер Папроцький, — не буде тільки відповідальністю одного міністра чи малої групи урядовців, але саме відповідальністю всіх департаментів і агенцій, цим самим забезпечуючи участь канадських етнокультурних меншостей в громадському процесі цієї країни".

Міністер Папроцький також сказав, що він задумує встановити „багатозначні зв'язки з провінційними урядами в справах, які однаково стосуються обох урядів в площині багатокультурности". Він також завважив, що з уваги на структуру канадської суспільности, чимало з програм багатокультурности можуть краще здійснити провінційні уряди чим федеральний.

„В мене є намір, — обіцяв міністер Папроцький, — зустрічатися так часто із своїми колегами з провінційних урядів, як тільки цього вимагатиме потреба, при цьому пропонуватиму мою допомогу. Розвиток багатокультурної суспільности може прийти тільки на базі взаємоспівпраці".

Цитуючи слова прем'єр міністра Дж. Кларка, який про Канаду висловився, як „спільноту-спільнот", міністер Папроцький сказав, що ця різноманітність культур є „джерелом сили, яку ми повинні святкувати, а не лише толерувати чи навіть її боятися".

„У святкуванні нашої 'спільноти-спільнот', — ми можемо стати для світу символом, — як народ, який навчився жити і розвиватися у різноманітності (культур), — в заключному сказав міністер С. Папроцький.

Українські письменники і „марксистсько-ленінська естетика"

Київ. — У цьому місті 1-го жовтня почався навчальний рік в системі політичної освіти, — інформує київська газета „Літературна Україна". Комуністи Київської організації Спілки письменників України в дальшому продовжуватимуть вивчення „Актуальних проблем марксистсько-ленінської естетики".

З циклу вивчення цієї особливої „естетики" відбуватиметься семінар партійної організації Літфонду, темою якого буде: „Конституція СРСР: проблема теорії і політики". Цього роду „семінарі" відбуватимуться раз в місяць і на них обговорюватимуть підготовлені реферати. Як в дальшому інформує ця газета, — буде прочитано кілька загальних лекцій: „Діалектика змісту в мистецтві", „Ленінське вчення про партійність мистецтва і сучасність" та інші.

Уже прослухано першу лекцію, яка має велике відношення до літератури, бо її тема: „Питання розрядки міжнародної напруженості і проблеми ідеологічної боротьби на сучасному етапі". „Літературна Україна" вважає, що „вивчення марксистсько-ленінської естетики сприятиме підвищенню творчої та громадської активності літераторів, поглибленню їх комуністичного світогляду".

Уродини генерала Григоренка

З нагоди 72-их уродин генерала Петра Григоренка представники українських організацій відвідали його в п'ятницю, 19-го жовтня, щоб скласти традиційні побажання. На фото: сидять ген. Григоренко з дружиною Зінаїдою. Стоють (зліва): д-р Василь Вереш (Карпатська Січ), д-р Володимир Душник (УККА), Олег Григоренко (син), п-і Марія Жук (працівниця в УККА), мгр Іван Базарко (СКВУ і УККА) та д-р Роман Голіят (СУЖА). Привітання також зложив особисто д-р Іван Флис, головний предсідник УНСоюзу та інші приятелі ген. Григоренка

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. -- За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Треба ще почекати

Кілька тижнів тому провід Міжнародної Організації Праці (МОП) закликав Америку відновити своє членство у тій спеціяльній агенції Об'єднаних Націй, до якої ЗСА належали від 1934-го року, тобто ще за існування Ліги Націй, аж до листопада 1977-го року.

Рішення уряду президента Джіммі Картера відтягнути членство Америки з МОП було правильне і покищо не наступили жадні зміни, які могли б переконати ЗСА повернутися до тієї організації.

Міжнародна Організація Праці за головне своє завдання має вивчати і поліпшувати умови життя і праці в усіх країнах світу. Однак, протягом останніх кількох років МОП більше займається політичними справами, схвалює суто політичні резолюції проти Ізраїля та інших демократичних держав, але цілком оминає будь-яку критику комуністичних країн, чи держав „третього світу". Це подвійне мірило застосовує МОП також в ділянці робітничих справ, бо часто критикує умови праці в державах вільного світу, але „не добачає" жахливих умов в комуністичних країнах і державах „третього світу". Такий однобічний підхід спричинений тим, що в МОП домінують делеґації комуністичних і економічно недорозвинених країн.

За прикладами не треба довго шукати. У червні 1977-го року, тобто під час річних нарад тієї організації, не зважаючи на гострі протести ЗСА і держав Західньої Европи, Міжнародна Організація Праці відмовилась розглядати звіт, який засуджував умови праці в Совєтському Союзі та в кількох економічно недорозвинених країнах.

Ті річні наради МОП остаточно переконали уряд президента Картера та впливову робітничу організацію, Американську Федерацію Праці — Конгрес Індустріяльних Організацій (АФП-КІО), що для ЗСА найкраще виступити з тієї спеціяльної агенції Об'єднаних Націй. Білий Дім і провід АФП-КІО надіялися, що виступ Америки, яка кожного року передавала тій агенції 20 мільйонів долярів, тобто одну четвертину бюджету МОП, переконає решту членів тієї організації займатися суто робітничими справами, замість політичними.

Проте, надмірна „політизація" Міжнародної Організації Праці — це не єдина причина чому Америка виступила з неї. Згідно з підставовим принципом цієї агенції Об'єднаних Націй, в делеґації всіх членів-держав мають бути включені представники урядів, незалежних робітничих спілок і незалежних організацій підприємців-працедавців. Але в комуністичних державах, зокрема в Совєтському Союзі, нема ні незалежних профспілок, ані незалежних підприємців, бо уряд є єдиним працедавцем і в той самий час уряд вповні контролює робітничі спілки. Отже, всі совєтські чи інші комуністичні делегати в МОП — це речники урядів, а не робітників чи підприємців. Виступ ЗСА з Міжнародної Організації Праці мав на меті теж запротестувати проти порушення підставових принципів тієї організації ОН самими її членами.

Америка готова повернутися до Міжнародної Організації Праці, але під умовою, що МОП перестане займатися політичними справами, а зосереджуватиме свою діяльність на поліпшенні умов життя та праці в усіх країнах світу. Як сказано, з уваги на те, що покищо не наступили жадні зміни, ЗСА не повинні відновляти свого членства в тій агенції Об'єднаних Націй.

М. Бараболяк

БЕЗПЕКА ЕВРОПИ І САЛТ II

(1)

I

Справа ратифікації договору Салт II не сходить із сторінок американської преси; пише на цю тему і наша преса. Ми б'ємо на те, що договір нікуди не годиться, бо совєтам не можна *довіряти*, а коли так тож навіщо договорюватись із ними про щонебудь?

Підкреслюючи фактор *довір'я*, ми вриваємось у відкриті двері. Хто, де і коли казав, що американський уряд підписуючи той договір, мав чи має довір'я, що Совєти будуть додержуватися його постанов? Коли б не питання довір'я, то не треба б усіх дуже скомплікованих і винахідливих засобів перевірки його виконання, не було б дискусії, чи певна перевірка можлива, чи ні; навіщо було б видавати більйони на те, щоб будувати тунелі, в яких американські ракети будуть постійно пересовуватися, щоб ворог не міг знати їх кожночасного становища й „першим ударом" завдати шкоди та зменшити тим силу американського відплатного „другого удару". Питання „*довір'я*" в концептах САЛТ II ні до чого.

У нуклеарній проблемі важливість *не в довір'ї, а в „достовірності"*. І ЗСА і СССР видають сотки більйонів на конструкцію наклеарних ракет не на те, щоб їх *вжити*, нею битись, а на те, щоб ними *застрашити* противника: щоб викликати у противника свідомість, а то й певність, що він не може вжити ту зброю безкарно; що коли б наважився її вжити — згине сам від неї. Нуклеарні арсенали будуються, щоб забезпечитись таким чином перед агресією противника, а не щоб ними відбивати агресію. Коли б існувало довір'я до миролюбних заяв противників (всі ж говорять про мир!), то не треба б було ракет!

У XVIII і XIX сторіччях, у добу невинних колоніяльних імперіялізмів, міжнародні взаємини могли базуватись і спиратись на довір'ї. Імператори, царі, королі були посвоячені і не хотіли знищити чи проковтнути один одного. Вони себе шанували, хоч бились. Нині в конфронтації між Заходом і Сходом партнери дивляться на себе як на бандитів. А як оборонитись перед таким противником? Головний засіб — це відстрашити, зробити атаку надто рискованою. Противника перестерігається: не пробуй напасти, бо „попечешся", сам згинеш! Не рискуй!

І тут приходить те так істотне питання *достовірности* перестороги. Мусиш бути досить сильним не тільки мілітарно, але й морально, щоб твоя перестoрога була *серйозною, достовірною* і мала успіх. „Credibility" — це *найосновніший елемент* у нинішній політичній конфронтації між Заходом і Сходом. Щоб перестoрога була достовірною, то не йдеться тут про те, що Америка буде мати сто чи п'ятсот ракет більше, чим Совєтський Союз. Запорука безпеки Америки в тому, щоб викликати у володарів Кремля пересвідчення, що коли Америка говорить про „відплату", то вона говорить серйозно. На жаль, такого переконання про „кредибільність" Америки нема у світі.

Бував у нас у селі лідер парубків. Не мусів це бути найбільш мускулярний парубок, який ішов би на „музики" з грубою палицею або ножакою! Та це був індивідум, перед яким другі молодці мали респект, знаючи, що його не можна зачіпати, бо буде біда... Це теж сенс „достовірности" — „кредибільности" у міжнародних взаєминах. А ця „кредибільність" особливо потрібна тепер. На жаль, „кредибільність" американського оборонного потенціялу дуже слабка. Тому увага Америки повинна б бути спрямована на те, щоб привернути той „страх" перед її воєнним потенціялом, а не на те, щоб збудувати більше і сильніших ракет. Америка має досить ракет, щоб перетворити Совєтський Союз у пустизну, але чи наважилась би на такий крок? Світ має про те дуже серйозні й оправдані сумніви...

II

Америка будувала нуклеарні ракети з настановою на „другий удар", тобто погрожуючи, що коли б СССР наважився на „перший удар", атакуючи ЗСА, то мусить рахуватись із тим, що буде зметений із лиця землі відплатною атакою — „другим ударом". В умовинах абсолютної нуклеарної переваги Америки, ніхто не думав серйозно, що Совєтський Союз наважився б на такий самогубний крок і тоді така настанова була достатньою. Якщо йдеться про можливість атаки на Західню Европу, то тут теж безпеку Европи ґарантувала американська нуклеарна „парасоля". Так виглядали справи доки СССР не розбудував свої нуклеарні сили до такої міри, що є загроза і перевага над ЗСА і що Совєтський Союз може, використовуючи цю перевагу, рішитися на те, щоб „першим ударом" знищити американський оборонний потенціял та спаралізувати можливість відплатного („другого") удару.

(Продовження буде)

Л. Рихтицький

ЩО І ЯК ДУМАЄ ПОЛЬСЬКА МОЛОДЬ

(3)

Ідеологічні погляди польської молоді у світі теж цікаві. Найбільшою пошаною серед них втішається Юсиф Пілсудскі, який дістав 84 голоси, опісля Падеревскі (відомий піяніст, теж вже не живе), який дістав 37 голосів. Ген. Сікорскі дістав 35 голосів і зараз же за ним перша жінка, Марія Кюрі-Склодовска — 34 голоси, ґен. Андерс — 32, кардинал Вишиньскі — 23, Роман Дмовскі, ідеолог ендеції — 7. Сєнкевіч отримав всього 2 голоси, як постать історична, але зате 131, як улюблений письменник! Серед історичних постатей у довгому хвості названих знайшовся Міцкевіч із двома голосами і навіть комуніст Циранкєвіч — 2, Ґомулка — 2 і Роза Люксембург — 1(!).

Авторка приписує популярність Пілсудского життєздатности незалежницької ідеї серед еміграційних молодих поляків. Авторка вважає, що цих 127 осіб, які на ці історичні питання не відповіли, просто не знають польської історії, або не знають жадних „фасцинуючих" постатей аж так, щоб зробити їх своїм ідеалом, і пояснює також це тим фактом, що у великому світі польські історичні постаті не є такого калібру, щоб увесь світ ними цікавився. Щойно вибір папи Івана Павли II-го заставив світ сприйняти загально видну постать польського походження.

Наступні питання з ділянки польської літератури цікаві для нас тільки тим, що Сєнкевіч вибивається на перше місце серед польської читацької публіки і звідси ми, українці, можемо поробити також цікаві висновки.

Цікавіше є вже питання про відношення польської молоді до теперішніх і майбутніх відносин Польщі з її сусідами. На питання відносно об'єднаної Европи відповіли 292 особи і 64,7 відсотка з них повністю підтримують таку ідею. На питання про реальність цієї ідеї відповіли 282 особи і 122 з них сказали, що вона здається їм реальною, але більшість не вірить в об'єднання Европи.

У справі відношення до СССР забрали голос 271 особа і більшість (68,6%) тобто 186 осіб, ставляться до Совєтського Союзу неґативно, тільки 20,3 відсотка позитивно, 13,3 відсотка має відношення „обережне", 18 осіб заявили, що відносяться до СССР невтрально, а тільки 3 особи зауважили різницю між російським народом і російським урядом, до якого ставляться неґативно. (Тепер розумію, чому в Польщі говорять, що жива нога російська не вийде з польської території „на випадок...").

Але вже інший образ мають поляки про майбутні відносини з СССР-Росією. На це питання відповіли 227 осіб і 42,3 відсотка висказалися позитивно про ці майбутні відносини Польща-Росія, 3,5 відсотка заявили, що взаємовідносини будуть можливі, 6 осіб залишилися невтральними, 30 осіб є за обережністю 35,2 відсотк вважає такі взаємини за неґативні, а 8 осіб просто неможливими. Тут не вияснено докладно, що автори анкети мають на думці: майбутню Росію в її національних кордонах, чи просто майбутні взаємини із Совєтським Союзом і на якій підставі ці взаємовідносини з майбутнім СССР мали б бути інакші, як є вони тепер, не сказано.

На питання взаємин з Німеччиною відповіли 264 особи, також в різних категоріях, але з іншою пропорційністю. Тільки 38,6 відсотка мають неґативну настанову до Німеччини, але 21,6 відсотка закликають до обережности, 20,8 відсотка ставляться до німців невтрально, одна особа є за німецьким народом, але проти німецького уряду, а 18,6 відсотка ставиться до Німеччини позитивно. Порівнявши це останнє до ставлення до Росії, поляки схиляються виразно на захід. (Цікаво, що коли у нас так часто розрізняється між російським народом і російськими урядами, тобто, що тільки російські уряди ведуть імперіялістичну політику, а російський нарід не має з цим нічого спільного, поляки ставлять справу просто і по відношенні до росіян і по відношенні до німців!).

У своїх висновках на тему ставлення до росіян і до німців, авторка стверджує, що „російський вплив загрожує індивідуальності, одиниці, а німецький тиск під час окупації до цієї індивідуальності навіть не дібрався, противно, ще її зміцнив і загартував". Це саме ствердження робимо і ми, українці, тільки ми називаємо це нищенням душі людини, що саме таке притаманне є неґативним російським впливам на все оточення Росії.

У своїх дальших висновках авторка пише, що можна польську молодь окреслити, як консерватистів із соціялістичними симпатіями. Хоч 53,8 відсотка признають, що соціялізм, як форма господарки, виглядає їм більш слушний, однак 84,8 вважають капіталізм за більш ефективний.

Цікава є відповідь на питання про Польщу Піястів, тобто Польщу без національних меншин. На це питання відповіло 250 осіб і з них 46,8 відсотка воліє Польщу без націо-

(Закінчення на стор. 4)

Софія Наумович

НА ТЕАТРАЛЬНІ ТЕМИ

У нашій пресі інколи, на жаль, дуже рідко, появляються статті на театральні теми, а що ця тема мене надзвичайно цікавить, то й бажаю поділитися з читачами своїми думками.

В останніх статтях говорилося про театр „Люстро", який поставив молодими, і переважно аматорськими силами, невідому комедію незнаного автора: „Робот" Йосипа Сірого. В оцінці цієї вистави думки рецензентів розходяться. Коли один вказує на „каменярську" ролю цього театру, що „мусить переконати збайдужілого глядача про потребу українського театру навіть тоді, коли багатший, досконаліший і навіть геніяльний чужий театр не може заступити нам свого", та обговорює позитиви і неґативи постановки, то інший стає у позу оборонця українського театру, якого начебто зневажено тим, що „Люстро" назвало себе театром, тоді, коли йому краще личила б назва „ансамбль".

Але назви „театр" не можна звужувати виключно до будинку з реквізитами, нарядами і т. зв. „професійними акторами". Адже „не професійні" селяни в Оберамерґав звуть свої „Пасії" теж театром, як театрами бувають судові розправи, чи поле бою, не згадуючи про перфектний театр Богослуження з музикою органів, чи співом хорів, зокрема ж українських, що так захоплюють богомільців.

Якщо ж мова про професійність актора, то й тут не можна звинувачувати молодих аматорів, що захоплювалися театральним дійством. Адже геніяльний Мольєр працював у королівській виробні килимів свого батька й на його бажання студіював право. Щойно закінчивши право, вступив як аматор до мандрівної групи, — приблизно такої як „Люстро", — та грав у „фарсах", які йому так остогидли, що він узявся сам писати п'єси для свого театру.

Французьке слово „ансамбль" вимагає вточнення, й його вже аж надто зловживають наші танцювальні, хорові чи драматичні гуртки, чомусь воліючи це чуже слово, від українського „гурт". Натомість грецьке слово „театр" точно передає драматичну діяльність гурту. При чому театр не втрачає своєї назви ні „якістю вистав", ні „складом виконавців", як дехто думає. Вистачить ще раз навести Мольєра з його „фарсами", які ніяк не блистіли якістю, а „неперіодичність його вистав" залежна була, як і в „Люстра", зовнішніми обставинами, включно з арештуванням директорів за незаплачені податки. Закид, що „керівник ансамблю... хоче конче бути режисером", приносить йому честь. Шкода, що, замість писати про те, як повинно, чи ні, зватися „Люстро", автори статтей, зокрема професіонали, не дали молодим аматорам своїх сценічно-режисерських порад, які їм дуже придалися б для нової постановки, а саме п'єси Василя Барки „Господар міста".

Нашу „поблажливість" для молодечих шукань у театрі, хочемо пояснити браком українського театру, який відчуваємо в Европі, зокрема ж коли прирівнюємо окричані чужі театри з нашими колишніми „мандрівними", що творили шедеври театрального мистецтва по стодолах і клунях... Що ж до української драматургії, якої за браком театру немає де показати, а яка не поступається перед чужинецькою, то варто навести такі приклади: будучи 1973 року а Америці й Канаді, я мала щастя двічі оглянути виставу „Украденого щастя" Івана Франка, а це дало мені можливість порівняти цю українську п'єсу зі славетним „Кривавим весіллям" Гарсія Льорки на Конференції, присвяченій І. Франкові у Сорбонні 1977 року. Захоплення французьких професорів „Камінним господарем" Лесі Українки, якого мусили прочитати при моєму докторанті, я могла підсилити тими враженнями, які винесла з вистави цієї драми ще у Львові, поставленої театром В. Блавацького. Не знати, чи хтось із глядачів Баркового „Господаря міста" у театрі „Люстро", не зможе використати своїх вражень для порівнання української драматургії з американською? Відомо ж бо, що читання драми, це не те саме, що її оглядання на сцені. Яка шкода, що цей молодечий театрик „Люстро" не має змоги вибратися в турне по Европі так, як це роблять всілякі „ансамблі"!...

Іван Поритко

БРАТСТВО УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

[1]

10-го вересня ц. р. минуло 65-ть років, як Українські Січові Стрільці вимаршували на фронт до боротьби проти царської Росії. Треба дякувати Всевишньому, що ще серед нас живе невеликий гурт безпосередніх борців й учасників тієї історичної події. Вони яскраво пригадують ту подію й її значення.

У нас принявся звичай відзначувати цю переломову подію й появи на сцені української історії рідного вояка-державника, який виявив любов до України зі зброєю в руках 65 років тому, ця боротьба переходила різні історичні періоди, продовжувалась і переривалась, але ніколи насправді не припинялися до сьогодні. Ці відзначування святкувалося що 10 років загально, а кожних 5 років відзначувано тільки в нутрі нашої організації.

Організацією УСС займалася Українська Боєва Управа, що постала із об'єднання всіх стрілецьких товариств в краю, як орган Головної Української Ради.

Плянувалося спершу, що УСС будуть допоміжною силою австро-німецьких армій з пропаґандивними завданнями. Однак УСС кривавилися восени й зимою 1914-15 роках у Карпатах, під Семиківцями на Поділлі, під Бережанами і т. д. Розвал австрійської монархії застав Леґіон на Буковині.

Військові чини УСС всебічно насвітлені у виданнях стрілецького видавництва „Червона Калина". І ту визвольну традицію передано всьому українському народові. Особливо цією воєнною традицією перенялася українська молодь Галицької землі, із запалом плекаючи її, та виявила її масовим вступом до УПА та 1-ої Української Дивізії УНА.

А тепер спробуємо насвітлити працю і дію Українських Січових Стрільців після ліквідації військових формацій, а зокрема про постання і діяльність Братства УСС. Члени УСС включаються в нові методи визвольної боротьби. Вони стають провідними членами підпільної Української Військової Організації (Андрій Мельник, Роман Сушко, Дмитро Паліїв, Осип Навроцький й інші). УСС-ці входять у всі ділянки громадської праці та проявляють там творчу ініціятиву. УСС-ці першими є між організаторами відбудови господарського життя, в той час господарська діяльність найбільше відповідала й підходила для леґальної праці, для самооборони не тільки господарського, але й взагалі національного життя. В праці Т-ва „Сільський Господар" відзначилися: д-р Богдан Гнатевич, Мирон Луцький та ряд агрономів, як інж. Михайло Девоссир. У кооперації успішно працювали: інж. Михайло Хроновят, д-р Осип Котик-Степанович, інж. Роман Вітковицький (Львів), М. Берлад, Богдан Яхно (Коломия), Роман Харамбура (Яворів), Микола Хархаліс (Бучач), Н. Пашкевич (Копичинці), Іван Поритко (Рогатин), Артим Артимович (Перемишль), Е. Рубчак (Калуш), Юрій Шепарович (Сокаль), Ю. Гомотюк (Борщів), Антін Маланяк (Радехів).

У ділянці культурно-виховній діяли: Михайло Галущинський, д-р Никифор Гірняк, Северин Левицький, Микола Угрин-Безгрішний, Олена Степанів-Дашкевич, Василь Ратич, д-р Лука Луців, Андрій Букеда, Олег Калитовський, Стефан Глушко, Іван Вербяний, Іван Баран, Ярослав Барнич, д-р Петро Біланюк, д-р Юліян Васіян, Микола Величко, д-р Ілля Витанович, д-р Володимир Калина, Мирон Дольницький, Мирон Заклинський, д-р Сава Никифоряк, Роман Чубатий, Іван Недільський, Василь Кривоус, Іван Мурин і багато інших. Вони своєю працею в значній мірі причинилися до національного виховання нашої молоді. УСС-ці организують і керують молодечими організаціями — „Пласт", „Каменярі", „Луг" — проф. Северин Левицький (Сірий Лев), д-р Роман Дашкевич.

В упорядкуванні політичного життя на західніх землях також беруть участь УСС-ці, вони є провідними членами в усіх наших політичних партіях: Михайло Галущинський, д-р Стефан Витвицький, Дмитро Паліїв, Осип Навроцький, д-р Стефан Ріпецький, О. Коберський, Олекса Яворський, Стефан Волинець, д-р Ф. Свістель. Та найбільше уваги УСС-ці присвятили плеканню вояцько-визвольної традиції, на якій виховувалася українська молодь. Для цього засновано видавничу кооперативу „Червона Калина", яка своїми виданнями всебічно висвітлила чин і дії УССтрілецтва, й тим самим цю цінну традицію передало зокрема українській молоді.

До проводу цього заслуженого видавництва входили УСС-і: д-р Стефан Шухевич, Осип Навроцький, Лев Лепкий, Петро Постолюк, Роман Купчинський, д-р Богдан Гнатевич, Михайло Матчак, Петро Пасіка, д-р Володимир Щуровський, Іван Тиктор. Великий успіх в праці здобули УСС-ці на публіцистичному, літературному і видавничому полі, як журналісти, письменники і видавці: Андрій Бабюк-Ірчан, Ярослав Барнич, Василь Бобинський, Юліян Буцманюк, Степан Волинець, Ілля Витанович, Михайло Гайворонський, Никифор Гірняк, Богдан Гнатевич, Микола Голубець, Ярослав Гриневич, Лев Гец, Володир Калина, Андрій Кігічак, Едвард Козак, Василь Кучабський, Роман Купчинський, Василь Софрон-Левицький, Лев Лепкий, Лука Луців, Михайло Матчак, Лука Мишуга, Осип Назарук, Михайло Погорецький, Стефан Ріпецький, Ярослав Чих, Микола Угрин-Безгрішний, Михайло Савчин, Мирон Заклинський, Василь Залуцький й ін. Найбільше в цій ділянці заслужилося велике наше видавництво у Львові „Українська Преса", зорганізоване УСС-ем Іваном Тиктором, яке видало кілька масово поширених часописів і багато національно-виховних книжок. В цім видавництві працювали лише УСС-ці. А також видавництво „Батьківщина", зорганізоване УСС Дм. Палієвом, сповняло важливе завдання.

Серед УСС-ів постійно нуртувала думка про створення своєї комбатанської організації, яка створила б можливості для об'єднання в одну громаду та координування всією діяльністю. Та, на жаль, в окупованих поляками західніх українських землях не було можливости організувати своєї вояцької організації. Польська поліція пильно стежила за кожним УСС-ем, що проявляв громадську діяльність й дбала, щоб колишні українські вояки громадно не збиралися. Все ж удалося у Львові зорганізувати за статутом „касинове" товариство „Молода Громада", членами якого були колишні вояки і фактично було законспірованим комбатанським Т-вом. У проводі „Молодої Громади" постійно були УСС: Микола Бонковський, Роман Купчинський, Лев Лепкий, Осип Навроцький, Петро Постолюк, Андрій Мельник, Любомир Макарушка. В 1934 році, після концерту відомого тенора УСС-ів Михайла Голинського, вдалось навіть під цією заслоною відбути З'їзд УСС-ів, на який прибуло з краю біля 200 УСС-ів.

Щойно після Другої світової війни УСС-ці, які опинилися в Західній Европі, мали можливість створити своє вояцьке товариство, що мало на меті перевести реєстр-статистику нашого вояцтва „старої войни", згуртувати їх в одну сім'ю та скоординовано повести організаційну діяльність в нутрі та назовні.

Справа ставала актуальною й конечною не тільки тому, що саме по трьох десятках років можна було свобідно згуртуватися, але теж і тому, що в нашому громадянському житті на еміґрації настав нелад, тому треба було такої організації, яка маючи незаперечну моральну базу, була б одним із порядкуючих чинників серед роз'єднаного громадянства та спричинилася б до усунення деструктивного самопоборювання. Серед УСС-ів завжди царив дух єдности, мимо політично партійних розходжень.

Серед буденних турбот важкого скитальського життя та серед загального роз'єднання еміґраційного громадянства, УСС-ці поодиноко продовжували свою працю по лінії стрілецьких ідеалів, стараючись своєю самовідданістю та досвідом бути завжди пожиточними громадянами.

У літі 1947 року оформився перший гурток УСС в Бертесґадені (Німеччина) під проводом Івана Поритка, голови, Ярослава Гриневича, заступника голови, Івана Богача, секретаря та членів Петра Лазовського і Михайла Курила. Цей гурток видав заклик до всіх УСС-ів у вільному світі, перевів реєстрацію, підготовив та перевів перший З'їзд УСС у початку лютого 1948 року в Реґенсбурзі (Баварія).

[Продовження буде]

ПРИХИЛЬНИКИ АБН В АМЕРИЦІ, ІНК. — ОУВФ, при участі КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАНИХ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ — ВІДДІЛ УККА в НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

ЗАКЛИКАЄ

все Українське Громадянство Ню Йорку й околиці взяти участь в

МАСОВІЙ АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ДЕМОНСТРАЦІЇ

в середу, 7 листопада 1979 р., о год. 6-ій веч. на 67-ій вул. і Лексінґтон Авеню, Совєтська ОН Місія в Ню Йорку, Н. Й.,

щоб в день річниці людовбивчої большевицької „революції" пригадати Москві і ще вільному світові, який потурає злу, про жахливі комуно-російські вбивства, большевицьку колоніяльну експлоатацію та народовбивчу русифікацію українського та інших уярмлених народів.

На Демонстрації виступлять **проф. ВАЛЕНТИН МОРОЗ, мґр СЛАВА СТЕЦЬКО та представники поневолених Москвою народів.** Взяти участь в цій зовнішній акції є запрошені також чільні американські громадсько-політичні діячі.

Просимо все патріотичне Українське Громадянство взяти чисельну участь в цій Всенародній Антибольшевицькій Демонстрації під кличем —

СМЕРТЬ БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ІМПЕРІЇ — СВОБОДА УКРАЇНІ І ВСІМ УЯРМЛЕНИМ НАРОДАМ!

Український Відділ Прихильників АБН в Америці, Інк. — ОУВФ Н. Й., Н. Й.

З уваги на те, що Демонстрація відбудеться в робочий день, кому це тільки можливе, просимо звільнитись з праці скоріше, щоб прибути на цю зовнішню маніфестацію української єдности і сили в час.

З НАГОДИ 80-ЛІТТЯ

АРТИСТА-МАЛЯРА

Проф. ПЕТРА МЕҐИКА

влаштовується

РЕТРОСПЕКТИВНА ОБРАЗОТВОРЧА ВИСТАВКА ЙОГО ПРАЦЬ

Відкриття відбудеться

в суботу, 17-го листопада 1979 року в приміщеннях Мистецької Студії
2322 Поплар вул. (Poplar St.), **ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па.**
Виставка триватиме **до 1-го грудня 1979 р.**

В суботу, 24 листопада 1979 р., о 6 год. веч.
відбудеться

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ
в Авдиторії Менор Джуніор Коледж
Fox Chase Rd., JENKINTOWN, Pa.

Квитки на бенкет можна дістати в **пана Зелінського, число тел. PO 3-3632**

До численної участи запрошує все Громадянство —

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

Комітет Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Великого Ню Йорку
Метрополітальний Відділ УККА
влаштовує
в неділю, 4-го листопада 1979 року о год. 3:30 по пол.
в залі Stuyvesant High School
при 15-ій вул. між 1-ою і 2-ою Авенями

ЛИСТОПАДОВУ АКАДЕМІЮ

ПРОГРАМА:

Відкриття .... інж. Е. ІВАШКІВ
Святочна промова .... проф. д-р І. ГОЛОВІНСЬКИЙ
Рецитація .... д-р А. ЛОЗИНСЬКИЙ
Сольоспів .... сопрано ІЯ МАЦЮК-ГРИЦАЙ
Акомпаніямент М. БАСЛЯДИНСЬКА
Хор „ПРОМЕТЕЙ" з Філядельфії, Па. .... дир. М. ДЛЯБОГА
При фортепіяні І. ПЕЛЕХ

ТОГО Ж ДНЯ В ПЕРЕДПОЛУДНЕВИХ ГОДИНАХ

БОГОСЛУЖБИ в намірені Українського Народу та ПАНАХИДА за Поляглих Героїв В УКРАЇНСЬКИХ ЦЕРКВАХ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ

ДО УЧАСТИ В ТИХ СВЯТКУВАННЯХ ЗАПРОШУЄМО ВСЮ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ. Комбатантські, молодечі, жіночі, братські та інші організації просимо прибути на Богослужби з прапорами.

Вступ вільний для молоді до 15 років.

Передпродаж квитків вступу: „АРКА", „ЕКО" і при касі театру.

УПРАВА НТШ СХВАЛИЛА...

(Закінчення зі стор. 1)

целярії інж. Роман Кобринський з днем 1-го вересня відійшов на емеритуру. На пропозицію звітодавця Управа висловила інж. Р. Кобринському подяку за його в кожному відношенні віддану і фахову працю.

— У звітовому часі виконано ухвалу Управи щодо відповідного влаштування приміщень НТШ. Влаштування теперішних приміщень не припинило пошукування за новим, більш відповідним та у більш відповідному місці. Звітодавець подав подробиці та перспективи.

— Звітуючи про адміністраційні справи, проф. д-р Я. Падох поінформував Управу про продовжувані заходи щодо продажу посілости НТШ в Кергонксоні та щодо заходів про звільнення від оподаткування дому НТШ, досі безуспішних. Старання продовжуються.

— Звітодавець довше зупинився на інформації про відповідне влаштування бібліотеки НТШ, яка нараховує кругло 6,000 томів, та архіву. Голова ствердив, що з усіх ділянок праці і завдань бібліотека була досі чи не найбільш занедбана, але все вже поступово наладнується і можна мати оправдану надію, що це важливе завдання буде своєчасно виконане та служитиме потребам наших науковців, студентів і всієї громади.

— До цієї ділянки можна зарахувати також фаховий каталог видань НТШ, що його приготовив докторант Юрій Лібер, при видатній і фаховій допомозі мгр Анни Кобринської. Каталог охоплює 237 позицій і заплановано надрукувати його тиражем 3,000 примірників.

— У звітовому часі започатковано видавання „Бюлетеню НТШ" для внутрішньої та зовнішньої інформації. Редактором цього „Бюлетеню" є пані Ольга Кузьмович, якій звітодавець висловив подяку і признання.

— У звітовому часі, також з уваги на вакаційний час, не було наукових доповідей чи конференцій, за виїмком святочної конференції 2-го червня, присвяченої св. п. довголітнього голови НТШ проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького у 10-річчя його смерти. При цій нагоді заторкнено також справу пам'ятника на могилі Покійного, про що буде подана своєчасно окрема інформація. Звітодавець в дальшому поінформував про участь НТШ та його членів в науковій конференції ААASС, найбільшій асоціяції американських славістів (гл. „Свобода" 23-го жовтня ц. р.). Звітодавець висловив подяку мгр Анні Кобринській, д-рові Ол. Соколишинові та д-рові М. Снігуровичеві за допомогу у влаштуванні видань НТШ на тій конференції в Ню Гейвені, що тривала від 10-го до 13-го жовтня, а проф. Степанові Горакові, проф. М. Чировському, проф. В. Стойкові та іншим за влаштування там окремої наукової сесії НТШ.

— В дальшому звітодавець коротко поінформував ще про плян тривкого вшанування добродіїв НТШ (св. п. Микола і Наталія Данильченко, св. п. Доротея Кульчицька, св. п. інж. Іван Романів, св. п. проф. Роман Смаль-Стоцький та інші), чим займається окрема комісія в складі професорів М. Чировського, В. Ленцика і В. Стойка; про стипендії НТШ, на які призначено в бюджеті 3,000 долярів; про історію Американського НТШ, яку пише проф. Б. Романенчук, та ще про ряд інших актуальних справ і проблем.

Звіти членів Президії, Секцій

Загальний огляд діяльности НТШ, що його подав у своєму звіті, голова проф. д-р Я. Падох, доповнили в дальшому звіті науковий секретар проф. д-р Микола Чировський, який інформував про видання НТШ, уже здійснені і заплановані, голова Філологічної Секції проф. д-р Василь Лев, який інформував про наукові сесії і конференції, головно заплановані на найближчі місяці, заступник голови проф. д-р Максимович та редактор „Бюлетеня НТШ" пані Ольга Кузьмович. Відчитано звіт скарбника мґра Володимира Рака, в якому стверджено, що в другому і третьому кварталах ц. п. НТШ мало 30,000 долярів прибутків і 32,000 дол. видатків.

Дискусія, пляни на майбутнє

Усі заторкнені у звітах справи були предметом дальшої дискусії та додаткових вияснень. У цій дискусії та плянах віддано окрему увагу праці і співпраці з іншими українськими науковими установами, зокрема з очолюваною тепер проф. д-ром Юрієм Шевельовим Українською Вільною Академією Наук (УВАН). Голова д-р Я. Падох, після своїх розмов з проф. Шевельовим та першим його заступником проф. Ярославом Білінським, з'ясував широкий плян такої співпраці, що Управа схвалила.

Вступайте в члени УНС

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ
2 East 79th Street, New York, N.Y. 10021

ЯКІВ ГНІЗДОВСЬКИЙ

ОЛІЇ

Можна оглядати до 15-го листопада 1979 року щодня крім понеділків, між 2 і 6 по пол.

УСПІХИ НАШОЇ МОЛОДІ

Євген Івасишин із відзначенням закінчив фармацевтику

Євген Івасишин

До ряду українських молодих людей, які закінчили високі студії в університетах Америки додаємо ще одного: це Євген Івасишин — 1955 року народження в Лорейні, Огайо.

Він закінчив українську парохіяльну школу, а рік пізніше середню в Лорейні.

Поруч науки в школі він був активним членом Вівтарної дружини при українській католицькій церкві, членом Пласту й українського студентського товариства.

По закінченні середньої школи в Лорейні поступив на студії фармацевтики в університеті в Толідо, Огайо, закінчивши їх з відзначенням. Плянує ще завершити свої студії дипломом доктора і стати професіоналістом в ділянці фармацевтики.

Євген, це третій і наймолодший син подружжя Петра і Марії Івасишин, що закінчив університетські студії, як і його старший брат Ярослав і сестра Наталка.

Вся родина Івасишинів — вже три покоління є членами 233-го Відділу Українського Народного Союзу в Лорейні.

Радіємо разом з батьками успіхами їхніх дітей, надіємось, що їхній наймолодший син Євген осягне докторат, стане професіоналістом і активним членом української громади в Лорейні.

Б. Д.

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 29-го вересня 1979 р. Б. в м. Чікаґо, Ілл. відійшов у Вічність громадсько-церковний діяч на Рідних Землях і довголітній голова Братства ім. Митр. Василя Липківського, редактор журналя „Церква й Життя" та мій Найдорожчий МУЖ

бл. п. інж.-аґроном АРКАДІЙ ІВАНОВИЧ ЯРЕМЕНКО

Не маючи змоги подякувати всім персонально, цією дорогою, висловлюю свою найщирішу подяку настоятелеві парафії св. Петра і Павла о. Сергієві Головко за переведення сповіді Покійного та уділення Святої Тайни Причастя у шпиталі.

Сердечну подяку складаю настоятелеві парафії св. Софії прот. о. Орестові Куликові, митрофорному прот. о. Іванові Христюкові та протод. о. Іванові Покотиленкові за відслуження Панахид, Заупокійної Святої Літургії, похоронних відправ та за зворушливі слова прощання про тернистий шлях Покійного.

Щиро дякую Хорові парафії св. Андрія у Едісон, Ілл. за молитовні та надхненні співи на Панахидах.

Щире спасибі проф. Ю. Степовому за глибокозмістовне слово-спогад про життя Покійного та за Його віддану й жертвенну працю для Українського Народу та Української Автокефальної Православної Церкви, відродженої в 1921 р. Б. у м. Києві.

Особливо вдячна Друзям, Приятелям та Знайомим, які в тяжкі хвилини, підтримали мене морально, відвідали Покійного в лікарні, хто в день праці прийшов на похорон, щоб віддати останню пошану Померлому.

Українське спасибі Всім, що висловили співчуття, дали пожертву на Служби Божі, за квіти і Тим, хто замість квітів, за волею Покійного, склали свої грошові дари на побудову пам'ятника світлої пам'яті Митрополитові-Мученикові В. Липківському в Українському Пантеоні в Савт Бавнд Бруку В/Ш.: д-р Р. Шлега 300 дол., д-р Н. Горун 100 дол., інж. Т. Бондар з дружиною 50 дол., інж. В. і Р. Кохно 50 дол., інж. Т. і Л. Кохно 50 дол., П. Росенс 40 дол., І. Снігір з дружиною 20 дол., протод. о. А. Зозуля з дружиною 20 дол., п-во Бербець 20 дол., о. В. Яворський 10 дол. та п-і Ф. Філенко 5 дол.

Щиро дякуємо похоронному заведенню п. Каппи за зразкове переведення похорону.

Нехай Всевишній винагородить Усіх за їхнє щире серце, а Покійного прийме у Свої Оселі.

В пам'ять Незабутнього й Дорогого Мужа складаю свою пожертву в сумі: 500 дол. на побудову пам'ятника Митр. В. Липківському.

У тяжкому горю й смутку —
ОКСАНА ЯРЕМЕНКО — дружина

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК

На медичні Теми

Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгортці із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку.

Ля Салл коледж...

(Закінчення зі стор. 1)

Салльський Комітет для виготовлення українського фільму звертається до українських організацій та індивідуальних осіб з проханням допомогти їм у цій важливій справі. При цій нагоді Комітет висловлює щиру подяку п. Ярославові Палатайкові, власникові підприємства Квекертавн Форд і Меркюрі, при шляху 309 у Квекертавні, На., за його практичні поради та за безкорисне випозичення авт для вживання у продукції фільму. Саме того роду допомога з боку української громади є для успішного виготовлення фільму конечно потрібна на 10,000 долярів.

Комітет очікує, що українська громада не лише у Філядельфії, але і в цілій Америці, зрозуміє вагу цього почину і ту велику нагоду показати українців і українську проблематику молодим поколінням Амереки в приступній артистичній формі та своїми пожертвами допоможе в цьому культурному ділі.

Особливий „тематичний вечір"...

(Закінчення зі стор. 1)

їхню допомогу „російським побратимам" при збиранню урожаю, вона розказала про ще одну... незвичайність, яка, мовляв, запам'яталася односельчанам, а це: тематичний вечір п. н. „Український буржуазний націоналізм — заклятий ворог українського народу". Тоді, — вона сказала, — виступило ще багато людей, які згадували про „криваві подвиги" оунівців. А одна з присутніх заявила: „Не віримо тим, хто намагається з-за кордону за допомогою підступних радіоголосів сіяти отруту національної ворожнечі, антирадянщини. Прокляття фашистським посіпакам, які скупалися у народній крові". Після слова цієї жінки Н. Кіт ствердила, що це, мовляв, була така „спільна думка присутніх".

У заключному кореспондент пише, що всі ті „блага" життьові, що прийшли з приходом совєтської влади до Західньої України, всі ці „соціяльні зміни" — це багатющий матеріял, який осмислюється і вміло використовується культармійцями у повсякденній масово-політичній роботі".

В пам'ять Найдорожчих і Незабутніх
мужа бл. п. ДМИТРА, мами бл. п. АННИ і тата бл. п. ІВАНА
на Патріярший Фонд Товариства св. Софія складаємо 100.00 дол. (сто)
Ірвінґтон, Н. Дж. Іванна КОВАЛЬ і Стефа ЯРОШ

Замість квітів на свіжу могилу Дорогого нам
бл. п. Романа Щуки
складаємо 20.00 долярів на Фонд Товариства св. Софії.
Ірена і Петро ПЛИС

У невимовному горю ділимося зі Знайомими та Членством СУМ-А і 240-го Відділу УНС у Великім Клівленді пресумною вісткою, що наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ТЕСТЬ І ДІДУСЬ

бл. п. МИКОЛА ГАМУЛЯК

народжений 30-го березня 1925 р. в Медині, повіт Галич, область Станиславів,

з волі Всемогучого Бога, покинув нас і цей світ у п'ятницю, 19-го жовтня 1979 року у лікарні Діконеса у Клівленді.

ПАРАСТАСИ були відправлені в похоронному заведенні Колодія-Лазути в Пармі, 20 і 21-го жовтня, а ПОХОРОН у понеділок, 22-го жовтня 1979 р., о год. 2-ій по пол. з церкви Покров Пресв. Богородиці на цвинтар „Бруклин Гайтс" при Дорозі Бродвю у Клівленді, Огайо.

Настоятелеві помісної парафії о. д-рові І. Тилявському, ОДБ, у поодиноких відправах співслужили: о. Еміліян Гурко і митрофорний протоієрей Федір Коваленко при співі Церковного хору під управою Зені Панчишин.

Твою любов до українського народу і працю для молоді заховаємо в нашій пам'яті!

Вдова — ЄВГЕНІЯ з дому ДЕМЧУК
Донька — МАРІЙКА з чоловіком і внуком
Сини — ІВАН і МИХАЙЛО з дружинами
Донька — ГАЛЯ
Кузин — ОСТАП ГАМУЛЯК з мамою у Торонті
Родина в Україні і у Франції

Ділимося сумною вісткою, що з Волі Всевишнього, заосмотрений Святими Тайнами, по довгій недузі, на 95-му році життя і 67-му році священства та супружого життя, помер

бл. п. о. Крилошанин ЕВГЕН БОДНАР

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулись в церкві св. апостолів Петра і Павла при 7-ій вул. в Клівленді, Огайо, в дні 22-го жовтня 1979 р., о год. 10-ій рано.

Про молитви просять, горем прибиті:

дружина — СТЕФАНІЯ
син — д-р ВОЛОДИМИР БОДНАР з дружиною ЛЮБОЮ та дітьми: донькою мґр ЛІДОЮ ХРИСТИНОЮ БАЛАГУТРАК з мужем інж. МИХАЙЛОМ та сином МИРОНОМ ЕВГЕНОМ
донька — мґр ЛЮБА ЯНОВИЧ з мужем інж. МИХАЙЛОМ і донькою мґр ВІРОЮ СОХА з мужем мґр ІВАНОМ СОХА
донька — ІРИНА з чоловіком і донькою МАРТОЮ в Европі
Дальша Родина в ЗСА, Канаді й Европі

НЕДІЛЯ, 28-го ЖОВТНЯ 1979 р. Година 5-та по пол.

ПЕРШЕНСЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ „МЕЙДЖЕР ДИВІЗІЇ" ШЕЙФЕР ЛІҐИ НЮ ДЖЕРЗІ

Площа ФАРЧЕРС ҐРОВ ЮНЬЙОН, Н. Дж.

УСВТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — С. К. „ВІСТУЛА"

Минулої неділі „Ч. Січ" перемогла клюб „ЕСПАНА" вислідом — 4:2. Ґолі для „Ч. Січі" здобули: В. Ткач — 2, Несторенко і Леонів.

Відбиванкова дружина в складі: Н. Паславський, М. Паславський, П. Мельник, П. Гунчак, М. Лящук, Д. Емич, А. Голинський, Р. Колінський, Я. Ваньо — здобули перше місце в 1-му турнірі „Ґарден-Емпаєр" між 10-ти клюбами з Ню Джерзі і Ню Йорку.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ Філядельфія, Па.
запрошує все Громадянство на

ТРАДИЦІЙНИЙ

РАВТ — БЕНКЕТ

Субота, 3-го листопада 1979 року
Коктейл год. 6:30, Бенкет год. 7:30, Равт год. 9-та веч.
Cedarbrook Country Club
180 Pinepike • BLUEBELL, Pa. 19422
Одяг вечірній

Оркестра — „Зелене Жито"
• Ціна квитків на бенкет і равт — $25.00 від особи, на равт — $15.00; студенти — $8.00
• У справі квитків та інформацій прошу звертатися: Ніля Сендзік — (215) 638-8609 від год. 7-ої веч.

Праця для громади не пропадає — думки про одну книгу...

Збірник „За честь за славу за народ" виданий у Торонто Українською Стрілецькою Громадою з нагоди золотого ювілею, це піт і кров це часто непосильні зусилля у праці для громади жертовного членства УСГ. Книжку видано вельми дбайливо і культурно в 1978 р. Тут на 627-ми сторінках немов бойові відділи — уставлені один за одним у зрасковому проядку історія громад, спогади творців громадського життя та напрямні статті.

Фактично увесь збірник складається з шести розділів і ряду підрозділів. Їхній уклад такий: ідеологічна частина з відповідно дібраними і цікавими статтями З. Книша, М. Шебеця, Вол. Гірняка, П. Шульги, В. Ситника, С. Проців, д-р Ч. Росохи та О. Тарновенького. Усі ці автори з'ясовують необхідність заснування УСГ після нашої програної, саме тут в Канаді, де можна було проводити широкі акції в обороні переслідуваних братів під ворожими заборами, допомагати нашим інвалідам і тим, що вели визвольну акцію, як теж інформувати світ про геноцид українського народу совєтського владою в 30-ох роках чи проти польської пацифікації. Працю роблено не в ізоляції від суспільности, як відмічає один з авторів, але разом із усією українською свідомою громадою в Канаді. Не йшло це ані легко ані без перепон.

Після цього на 85-ох сторінках уміщено найкращі спогади творців і жертовних працівників Української Стрілецької Громади в Канаді. Читаючи тверді мов граніт і напоєні кров'ю сердець та любов'ю в нашу всенаціональну перемогу слова авторів — Е. Василишина, М. Шарика, П. Шульги, Г. Поворозника, П. Мальчака, І. Купчика, М. Квасньовського, О. Торищака, Несторовського, П. Костенка-Костишина, Д. Чайковського, В. Пласконоса чи Ю. Бідочки, мені на очі находили сльози. Сльози радости, що наша справа мала гідних наслідників, що українська націоналістична ідеологія була монолітом і тут і там, а рівночасно стало боляче, що ми в наші дні не відрізняємо великих справ від малих і що — як казав гетьман Мазепа „не в один гуж усі тягнем". Не обвинувачую в помилках нікого — Христос сказав: хто без вини, хай кине в мене каменем", але твердж, що всі ми люди великої ідеї мусимо забути вчорашні недоладки і так, як наші піонери національного руху з'єднатися в одну когорту сердець, думок і рук до праці, а то наші діти чи внуки проклянуть нас Згадаю тут слова Ом. Тарновецького — УНС..., ніколи не ізолювалася від суспільности, ніколи не вважала себе єдиним фактичним чи ідейним виразником її волі."

Чергова частина збірника — „Літопис УСГ в Канаді це теж першоджерельний матерієл. Тут подано життя-буття, ба історію поодиноких громад УСГ у різних профінціях Канади. В поазбучному укладі подані стрілецькі громади, їхня праця та їхнє щастя і горе. Подана історія трохи не чверть сотні громад, а між ними таких замітних як УСГ у Вінніпегу, Торонто, Едмонтоні, Монтреалю, Саскатуні тощо. Стрілецькі громади брали живу участь не тільки в ідеологічно-державницьких справах, але і в розбудові нашого шкільництва та освіти, виховання й релігійного життя наших церков.

Не менше цікава четверта частина книжки. Тут уміщено житпєисні дані членів Головної Управи, список керівних органів, як теж і тих членів, які блуи зацікавлені в тому, щоб їхню активну працю відмітити в збірнику. Після цієї частини вміщено імена членів УСГ, які померли, залишивши по собі загальну пам'ять і пошану трудеників на національній ниві.

Шостий розділ книжки це збірка протоколів, витяги зі статутів, різні основуючі збори, заклики і летючки, деякі промови, наприклад полк. А. Мельника і ген. М. Капустянського та інше. Тут хочу підкреслити, що книжка це діло багатьох умів і праця многих років. Багато авторів уже немає в живих. Історію УСГ написано на фактичному, документальному матеріялі, але всі спомини писані на старості літ, коли то вже не одне вилетіло з пам'яті чи призабуто. Писано не в кабінеті вчених але за столом робітників, які з радістю хотіли передати свій досвід молодшим, які не боялися розказати про свої труднощі в праці. Які крім успіхів мали чимало невдач і які може часом і відчули невдячність з боку тих, які не горіли святим вогнем до рідних ідей а дбали про себе чи свою сім'ю. Це були ті одержимі святим вогнем до Матері-України, які для неї жервували всім — включно зі своїм особистим щастям..:

Орест Зірка

Гантерський культурний центр

Гантер, Н. Й. — Щасливим збігом обставин Гантер став одним з українських культурних центрів на сході Америки. Спершу були українські мотелі, пізніше побудовано дерев'яну церкву в бойківському стилі. Постали українські галерії картин, виставки картин українських малярів у літніх місяцях, відбувалися концерти, авторські вечори, доповіді, зустрічі, з'їзди, забави.

Під Гантером поселилася наша мисткиня-малярка Людмила Морозова з Києва, вона часто відвідувала Грецію та привезли звідти багато чудових краєвидів. В її постійній галерії є багато картин з України, портрети, квіти, краєвиди.

У мотелі „Ксеня" відбулася цього літа вже 17-та виставка картин Едварда Козака та його синів: Юрія та Яреми. Літом є галерія картин багатьох малярів О. Соневицької, Я. Вижницького, керамічна робітня й галерія Я. Ґеруляк, С. Лади й ін. Літню робітню має мистець Михайло Мороз, Богдан і Галина Титли.

У мотелі „Ксеня" відбулося багато концертів, авторських і літературних вечорів, з нагоди відкриття виставок Е. Козака й синів. Там відбувалися виставки знімок.

З побудовою гражди, великого дерев'яного будинку в гуцульському стилі, біля церкви, він став центром культурних імпрез у Гантері.

Цього літа, почавши від 7-го липня, відбувалися щосуботи концерти під керівництвом д-ра І. Соневицького, або доповіді, спомини, мистецькі вечори живого слова.

У концерті 7-го липня брали участь: Л. Магун-Гурин (сопрано), п-і М. Баслядинска (фортепіяно), п. П. Цибульський (чельо) і проф. Ю. Цибрівський (фортепіяно).

14-го липня відома оперова співачка М. Кокольська-Мусійчук при фортепіяновому супроводі проф. І. Соневицького відспівала низку українських пісень і оперових арій.

21-го липня О. Карпяк-Бенцаль поділилася спогадами про український театр.

28-го липня Студія Мистецького Слова з Ню Йорку під керівництвом п. Л. Крушельницької виконала деякі виїмки з історичної п'єси Карпенка - Карого „Степовий гість".

4-го серпня мисткиня Я. Ґеруляк доповідала про українське весілля, висвітлювши прозірки. Весільні пісні співала Л. Туркевич при її супроводі на бандурі.

11-го серпня відбувся концерт ансамблю „Промінь" з Ню Йорку під керівництвом проф. Б. Волянської при супроводі гітар.

18-го серпня проф. Р. Левицький співав при власному супроводі на бандурі та читав свої гуморески.

25-го вересня мистецька група молоді із Союзівки виступила зі своєю програмою: піснями й танцями та сценками.

У двох залях гражди відбувалася в літніх місяцях виставка картин багатьох наших мистців. Участь у ній брали за азбукою: В. Баляс (деревориги й лінорити), Я. Гніздовський (дереворізи), Едвард, Юрій і Ярема Козаки (олійні картини, ікони), Л. Кузьма (краєвиди), С. Лада, Л. Морозова (краєвиди), М. Мороз (краєвиди), В. Паньчак, Б. Певний (пласкорізьби в дереві), В. Фіцалович (графіки, ікони, портрети). Виставлено картин померлих малярів: М. Бутовича й М. Неділка.

У галерії гражди дижурували: Б. Певний, Б. Платош, Л. і Ф. Фіцалович, які давали пояснення. Крім українських відвідувачів було значне число американських туристів, що їх приманює стилева церква, дзвіниця і гражда та галерія картин. В одній з кімнат гражди в літніх місяцях була крамниця українського народного мистецтва з чудовими виробами та гарними сувенірами. Звертали увагу кераміки мисткині Я. Ґеруляк. Були теж українські книжки, зокрема для дітей, платівки, картки. Пляка Б. Певного з Шевченком, що вказує пальцем і питає: —„Чи Ваші діти говорять моєю мовою?" — Він повинен бути в кожній українській домівці й хаті. Керівничка крамниці п. Л. Певна мала повні руки праці, бо завжди прибували відвідувачі, в більшості неукраїнці.

У літніх місяцях Н. Лукіянович вела дитячий садок у приміщеннях гражди. Галина Титла 2-го серпня зорганізувала виграшу з доходом на церкву.

Літом душпастирював о. д-р Михайло Ваврик, ЧСВВ з Риму. Традиційний празник на св. Івана Хрестителя і свячення квітів і овочів на Спаса притягнули, як звичайно, багато гостей.

У мотелі „Карпатія" в серпні відбувся літній семінар філядельфійського відділу УВАН при участи понад 50 осіб. Циклі лекцій мали: проф. Ф. Сисин з Гарварду (Хмельниччина) і д-р Борис Левицький з Мюнхену (політична й економічна історія України після II світової війни). Учасники семінара вислухали доповіді В. Мороза на літніх курсах українознавства в Гарварді, награні на магнітофоні. Надія Світлична читала поезії дисидентів, відбулися концерти Л. Туркевич та лірника Я. Єлиєва.

В українських мотелях було значне число наших літників, що вже звикли до Гантеру, бо він нагадує їм наші зелені Карпати.

(Н. Н.)

ЩО І ЯК ДУМАЄ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

нальних меншин, але 53,2 станули на становищі Польщі Ягайлонської, не сьогоднішньої монолітичної держави. Думаємо, що вплив Сєнкевіча на польську духовість таки дійсно ще дуже сильний і Польща „од моржа до моржа" ще не перевелася в польській політичній уяві, помимо важких наук останніх сімдесят років.

Багато місця присвячує авторка детальному розглядові питання про готовість молодих поляків взяти участь в якихнебудь революційних рухах в Польщі, або стати членом евентуального польського леґіону за кордоном на випадок потреби, тобто війни. Поляки мають велику леґіонерську історію і в цьому сторіччі та й українці не соромляться брати зброю, де тільки можна, бо обставини складаються часами так, що це стає конечністю у широкому образі національної боротьби за визволення. Поляки не виключають такої можливости і на майбутнє, у нас тепер тенденції є більш антилеґіонерські.

Цікаво було б перевести подібну анкету серед еміґраційних українців і здобути якусь, хоч і скромну, підставу до деяких висновків, які допомогли б нам уточнити наші відомості про настрої нашої еміґраційної молоді.

50-річний ювілей ОУН в Чікаґо-південь

За почином Організацій Українського Визвольного Фронту в Чікаґо-південь та Геммонді, Індіяна, численна українська громада наших теренів величаво відзначила 50-річчя Організації Українських Націоналістів.

У неділю, 23-го вересня ц. р., о год. 1-ій по полудні, в українській католицькій церкві св. Василія о. І. Кмеч відслужив Службу Божу в намірені членів ОУН, а після Служби Божої відправив Панахиду за тих членів ОУН, які згинули в боротьбі за визволення Рідного Краю, що їх помордовано в польських, німецьких, московських та інших тюрмах і засланнях, в таборах примусової праці; більшість віддали своє мученицьке геройське життя в боротьбі за волю України.

Після Богослуження у домі СУМ-А-ООЧСУ відбулося урочисте відзначення згаданих роковин у формі бенкету з мистецькою програмою, що його започаткував спільною молитвою та благословенням їжі о. І. Кмеч. За президіяльним столом сиділи: о. Іван Кмеч, о. крилошанин Володимир Возняк, голова Осередку СУМ-А ім. І. Богуна — друг І. Хомик з дружиною, голова 24-го Від. ООЧСУ — друг М. Білецький, голова Від. ОЖ ОЧСУ в Геммонд-Індіяна — подруга М. Пилипчак з чоловіком та голова Осередку СУМ-А ім. „Крути".

Урочистість відзначення 50-их роковин ОУН започатковано згідно з давньою традицією запаленням на столах свічок, удекорованих червоно-чорними кокардами. Цю почесну функцію доручено сумівській молоді.

Програму свята відкрив голова 24-го Відділу ООЧСУ, друг Микола Білецький. Він привітав усіх присутніх, вказав на важливість згаданої дати та на жертовність тих, які своє життя віддали у боротьбі за волю України, та попросив усіх встати й хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять поляглих Героїв ОУН. Тоді він передав дальше ведення програми д-ві Теодорові Чурмі.

На скромній, але дуже символічно вдекорованій сцені з емблемою ОУН у центрі та синьо-жовтими прапорами обабіч з датами 1929-1979 — дружинник Богдан Чомко рецитував „Молитву Українського Націоналіста-Революціонера".

Вокальні точки програми започаткував секстет членкинь жіночого хору „Чайка" у складі: Теклі Жеребної, Ірини Куц, К. Урядко, Нусі Савчак та Гані Спольської під диригентурою подруги Мирослави Ґалан — молитвою з „Запорожця". Другу пісню „Журавлі" наші подруги присвятили поляглим членам ОУН.

Святочну доповідь виголосив довголітній провідний член ОУВФ друг Антін Гайдук. Своєю вичерпною зворушливою доповіддю друг Гайдук полонив душі й почуття слухачів. Описавши генезу постання ОУН від самих початків та її широкогранну діяльність й боротьбу на протязі 50-ох років, прелеґент згадав також про болючі втрати, а зокрема провідного активу на чолі з полк. Є. Коновальцем, ген. Романом Шухевичем і провідником Степаном Бандерою. Свою доповідь друг Гайдук закінчив цитатою із „Маршу Українських Націоналістів-Революціонерів". Цю доповідь нагородили присутні довготривалими оплесками.

Другу частину програми започатковано збірною рецитацією п. з. „Присвята членам ОУН", пера Мирослави Ґалан, що її виконавцями були юні сумівці: Діяна Бурдяк, Стефанія Чомко, Зенон Куц та Роман Спольський, а її закінчив жіночий секстет піснями: „Дніпре" та „Черемош". Співи відбувалися під акомпаньямент Лі Вількенової.

Під час бенкету о. крилошанин Володимир Возняк, парох української католицької церкви св. Йосафата в Манстері, Індіяна, склав привіт від імени Відділу УККА в Геммонді, Індіяна, наголосивши ту колосальну працю, яку ОУН вклала і далі вкладає в поширення визвольної боротьби нашої нації. Він також перевів кінцеву молитву.

Закінчив імпрезу господар програми М. Чурма, подякувавши виконавцям. У влаштуванні імпрези заслуга декоратора Олеся Куца а зокрема когорти наших неструджених членкинь СУМ-А-ООЧСУ, як і господинь бенкету, а саме: М. Чомко, С. Білецької, С. Семків, Н. Савчак, І. Куц, Г. Спольської, Т. Жеребної на чолі з подругою Мирославою Ґалан.

Святкування 50-річчя ОУН закінчено спонтанним відспіванням українського національного гимну.

Григорій Петрович

Товариські Вечори ТУІА

Ірвінґтон, Н. Дж. — Управа Товариства Українських Інженерів Америки — Відділ у Ню Джерзі, — інформує, що цієї осені, тут в залі церкви Св. Тройці при 836 Лайнс евеню, стараннями цього Товариства суботами в год. 7:30 вечора відбуватимуться Товариські Вечори з доповідями.

І так, 27-го жовтня відбудеться доповідь проф. д-ра Миколи Чировського — „Сьогоднішня вартість доляра"; 10-го листопада доповідатиме інж. Олекса Солтисик на тему „Косметика та людська шкіра"; 24-го листопада виголосить доповідь о. д-р Юрій Шумовський — „ОН очима кореспондента" та 8-го грудня доповідатиме інж. Михайло Чайківський —„Арабські краї та постачання нафти".

Після доповідей — запити, дискусія та товариська гутірка за чаєм та перекускою. Вступ вільний.

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРГАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,
ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ
якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ
Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

† ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ МИКИТЮК, членка УНС Відд. 346 Т-ва Львів у Клівленді, померла 15 липня 1979 р. на 88-му р. життя. Нар. 1891 в Україні; членкою УНС стала у 1951 р. Залишила у смутку доньки: Дарію й Ірену, внуків і правнуків. Похорон відбувся 18 липня 1979 р. на цвинтарі св. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Ярослав Фішер, секр.

МИХАЙЛО ЦУРКОВСЬКИЙ, член УНС Відд. 399 Т-ва Леви" в Чікаґо, помер 28 червня 1979 р. на 79-му р. життя. Нар. 1899 р. в Україні; членом УНС став у 1960 р. Залишив у смутку сестру Наталію з мужем, брата Андрія в Україні та ближчу і дальшу родину в Україні і ЗСА. Похорон відбувся 30 червня 1979 р. на цвинтарі св. о. Миколая в Парк Рідж, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Роман Б. Припхан, секр.

ЛУКА ЗАЛЄСЬКИЙ, член УНС Відділ 317 Т-ва Запорозька Січ в Сиракюзах, помер 3 травня 1979 р. на 85-му р. життя. Нар. 1894 р. в Старих Кривотурах коло Отинії; членом УНС став у 1940 р. Залишив у смутку жінку Тетяну, дві дочки, двох синів, 16 внуків і 14 правнуків. Похорон відбувся 5 травня на укр. кат. цвинтарі св. Івана Хрестителя в Сиракюзах.

Вічна Йому Пам'ять!
Микола Велич, секр.

ФРАНК ІВАНІНА, член УНС Відд. 164 ім. М. Грушевського в Бервік, помер 30 червня 1979 р. на 61-му р. життя. Членом УНС став у 1937 р. Залишив у смутку дружину Патрисю. Похорон відбувся на цвинтарі в Лаймрідж.

Вічна Йому Пам'ять!
Тимко Бутрей, секр.

МАРІЯ ҐІМБАЛЬ, членка УНС Відд. 204 ім. А. Гончаренка в Ню Йорку, померла 26 березня 1979 р. на 79-му р. життя. Нар. 1895 р. в Україні; членкою УНС стала у 1925 р. Залишила у смутку сина Рудольфа, доньку Ольгу Зєлінську і дальшу родину. Похорон відбувся 30 березня 1979 р. на цвинтарі Ґрінфілд, Гемпстед, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Василь Палідвор, секр.

МИКОЛА КОБИЛЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 454 ім. Т. Чупринки в Ст. Кетринс, помер 1 липня 1979 р. на 52-му р. життя. Нар. 1927 р. в с. Попелі, обл. Дрогобич; членом УНС став у 1961 р. Залишив у смутку дружину Катерину, дві дочки: Анну і Марійку, сина Михайла, та в Україні — батька, матір, дві сестри і двох братів. Похорон відбувся 4 липня 1979 р. на цвинтарі Вікторія Лови у Ст. Кетринс.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ПАРАСКА ОЦИПОК, членка УНС Відд. 161 св. Василія в Ембрідж, Па., померла 5 червня 1979 р. на 87-му р. життя. Нар. у Західній Україні; членкою УНС стала у 1918 р. Залишила у смутку 3 синів і 6 внуків. Похорон відбувся 8 червня 1979 р. на укр. кат. цвинтарі свв. Петра і Павла в Ембрідж, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

МАРІЯ КОВАЛЬЧУК, членка УНС Відд. 220 свв. Петра і Павла в Чікаґо, Ілл., померла 25 травня 1979 р. на 69-му р. життя. Нар. 1909 в Україні; членкою УНС стала 1965 р. Залишила у смутку чоловіка Стефана, дочку Ірену і дві внучки. Похорон відбувся 29 травня 1979 р. на цвинтарі св. Марії в Евергрін Парк, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар

АННА МАЛЕНЬ-ОПРИШКО, членка УНС Відд. 63 ім. Івана Франка у Філядельфії, померла 12 червня 1979 р. на 60-му р. життя. Членкою УНС стала в 1936 р. Залишила у смутку сина д-ра Михайла і брата Володимира. Похорон відбувся 14 червня 1979 р. на Овклейн у Філядельфії.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ЧАРЛС В. ВЕЙКЕР, член УНС Відд. 218 Т-ва Сокіл в Кампбел, помер 30 травня 1979 р. на 63-му р. життя. Нар. 1916 р. в Пенсильвенії; членом УНС став 1961 р. Залишив у смутку дружину Любу і синів — Евгена, Едварда і Юрія. Похорон відбувся 2 червня 1979 р. на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Кампбел, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО П. ЯЦКОВИЧ, член УНС Відд. 466 ім. Івана Франка у Брентфорді, помер 4 липня 1979 р. на 58-му р. життя. Нар. 1927 р. в Брентфорді, Онт., Канада; членом УНС став 1959 р. Залишив у смутку дружину, сина, 3 дочки, 6 внуків і 2 братів. Похорон відбувся 7 липня 1979 р. на цвинтарі Фаррінгтон Буріял Ґравнд у Брентфорді.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Крутиголова, секр.